

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre.....	24 kor. (12 fr.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hónapra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékire.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Unnep és vasárnap után is.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Deák Ferenc-utca 12. szám.

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér megállapodás szerint.

Kolozsvár, 1904.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Péntek, szeptember 30.

Tisztikarunk szelleme.

Irt: Hentaller Lajos orsz. győl. képviselő.

Ma véletlenül nem arról a szellemről akarok megemlékezni, amely unós-untalan napirenden van, hogy magyar-e a tisztikar vagy sem? Hazafias-e érzelmeiben? Ismeri-e alkotmányunkat, avagy csak egyszerűen pénzt és ruházatot előteremtő »Kossuth-Hund« tiszt uraink szemében a magyar?

Nem erről!

Hanem a tisztikar belső szelleméről óhajtok elmélkedni. Itt, mindjárt az elején foglalkozunk kissé a hadsereg multjával, hogy abból következtetést vonhassunk a jelenre és jövőre.

Az osztrák hadsereget eléggé jellemzi már maga az a ténykörnyezet, hogy a statisztika tanulsága szerint 1850-től 1867-ig, tehát 16 év alatt mintegy tizenötezer tiszt lépett ki a hadsereg kitélékéből. Bátran mondhatjuk, hogy ezeknek legalább is fele azért vágta földhöz a csákót s tette le a Waffenrockot, mert nem bírta megemészteni azt a szellemet, a mely az osztrák hadsereg tisztikarában él és uralkodik.

Hát bizony furcsa szellem lehet abban a tisztikarban, melyből évenként majdnem ezren válnak ki; feláldoznak állásaikat s kiteszik magukat még az éhenhalás esélyeinek is, de tovább nem képesek annak kebelében megenni.

Hát mi lehet ennek az oka?

Az a külön kasztszerű nevelés, az a katonai szellem, a melyet beleszegeztek minden osztrák tisztbe s mely ezeket a tiszteteket a polgári társadalomra nézve egyenesen »meghalt lelkek« gyurja át.

Nem minden ok és cél nélkül emlitem én fel most ezeket a dolgokat.

Hetek és hetek óta az európai sajtó nem foglalkozik egyébbel, mint a Lujza hercegnő szökésével s ezzel kapcsolatban Mattasich Géza volt osztrák császári és királyi főhadnagy ügyével.

Mattasich — a mint látszik — bizalmasa volt Lujza hercegnőnek. Ez abból az incidensből sejtethető, hogy Lujza hercegnő férje egy alkalommal már fegyverrel kezében állott szemben Mattasich-csal. Az istenítélet akkor az utóbbinak kedvezett s a férj megsebesült.

De Koburg nem nyugodott meg

az istenítéletben, hanem váltóhamitással vádolta Mattasich Gézát. Állítólag Mattasich néhány váltóra Stefánia hercegnő aláírását hamisította volna. Ez a dolog katonai becsületbíróság elé került. A katonai becsületbíróság tagjai feltétlenül feddhetlen karakterű, becsületes férfiak, lovagias emberek. És ezek a férfiak mégis egyhangulag bűnösnek mondták ki akkor Mattasichot. El is ítélték. Mattasich éveken keresztül ült komisz, becsületi fogságban. Kiszabadult! Ugy elítélés előtt, mint azután rögtön s azóta is folyton hangoztatta ártatlanságát. Amióta kiszabadult, nemcsak hírlapokban, de röpiratokban is hirdeti, hogy ártatlanságát bizonyítja ártatlanságát. A közönség legnagyobb része, köztük talán éppen magam is, nem hitt Mattasich ártatlanságában.

Az utolsó napok eseményei azonban mégis csak Mattasichnak adnak igazat. Az utolsó napok eseményei azt bizonyítják, hogy a Mattasich Géza volt császári és királyi főhadnagy ügyében egy elsőrangú Justizmorddal állunk szemben. Olyannal, aminő volt ezéltől mintegy 20—22 évvel az ártatlannal elítélt Köteles Mihály esete, akit tizenötévi raboskodása után Kálóssy József képviselőtársam, akkor királyi ügyész emberbaráti törekvéseinek sikerült a tömlőből kiszabadítani.

És itt már most csak az a kérdés, ki követte el a Justizmordot?

A katonatiszti bíróság-e? Ezt nem lehetem. Lehetetlennek tartom, hogy ha a bíróság elé terjesztett okmányokból az ártatlanságnak csak egy kis sugara derengett volna ki, akkor a bíróságnak legalább egyetlen tagja ne tiltakozott volna az ellen, hogy Mattasichra kimondják a bűnös és rásúsék a váltóhamisító bűnyegét.

Akkor hát hamis okmányokat terjesztettek a katonai bíróság elé? De kicsoda terjesztette be azokat az iratokat? Csak az, akinek érdekében volt, hogy Mattasich császári és királyi főhadnagy meg legyen becsületlenítve és infám kaszáltsassék.

Tudni kell tehát, ki terjesztette be az iratokat? És ki kell deríteni, ki hamisította a váltókat? Mindkét körülmény feletten fontos.

Én még élénken emlékszem, a

midőn a hadsereg szelleme nagyon furcsán lett a nyilvánosság előtt szellőztetve. Akkor, midőn az 1859-ki hadjárat után a Bruck és Eynotten-féle sikasztások napfényre kerültek. Eynotten tábornok és Bruck pénzügyminiszter öngyilkosok lettek. Bruck a börtönben torkát metesztelte el, Eynotten generális ur pedig uniformisának arany zsinórjára akasztotta fel magát.

Magából az Eynotten féle rablóbandából több mint 220 embert fogtak el, köztük mintegy ötven fő tisztet.

És sajátságos! A hatalom a civilszíványokat üldözte, a katonai dísznőzőségeket azonban eltussolta. »Die militärische Ehre gibt es nicht zu, dass die Armee an dieser Schweinerei theilhaftig erscheine« — mondták a legfelsőbb helyen. (A katonai becsület nem engedi meg, hogy a hadsereg részesnek tűnjék tel az ily dísznőzőségben.)

Amint halljuk, most is a katonai becsület nevében nem akarják Mattasichot rehabilitálni. Köszönöm az ilyen katonai becsületet, de szeretem, hogy nem polgári. Az ilyen katonai szellem semmiesetre sem emeli a hadsereg harcászati képességét, mert amint látjuk, ily szellem van az orosz seregben.

A miniszter látogatásai.

— Harmadik nap. —

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 30.

A tegnapi napot azaz töltötte el a közoktatásiügyi miniszter, hogy meglátogasson egy egész csomó iskolát és így már a »miniszteri szünnap« is örömet szerzett a növendékeknek, akik őszinte szeretettel és lelkesedéssel fogadták a közoktatásiügyi minisztert, akit láthatólag meghatótt mindenütt a szívélves fogadtatás. A tanítóképző intézetben a növendékek egy hatalmas csokorral nyújtották át neki, majd az igazgató villáreggelre látta vendégül a minisztert.

Alább mindezekről az eseményekről bőven beszámolunk. Itt azonban szükségesnek tartjuk kitérni a tegnapi esti bankett ügyére, melyre tudvalevőleg nem hírtak meg a kolozsvári lapokat.

A »N. H.« c. lap szolgál erre vonatkozólag élesebb hangú felvilágosítással. A leközölt módort természetesen visszautasított. Tudomásul vesszük azonban, hogy 50 sem hírtak meg a bankettre, mégis elment. Ezt az izlésének rovására írják, ha nem tudnók,

hogy a »N. H.« milyen viszonyban van a kormányval. De mégis meg kell kérdeznünk: vajjon elment volna-e a N. H. meghívás nélkül p. o. egy ellenzéki bankettre? Mi azt hisszük nem. Mi sem mennénk el, oda sem, de nem megyünk el a miniszteri bankettre sem. Hiszen tudvalevő, hogy az újságíró ott is nehéz munkát végez, hát nem valami nagy gyönyörűsége telik abban, ha részt vesz is a bankettben.

Annai kétségtelen, hogy a bankett rendezés körül, bárki is rendezte azt, mulasztások történtek. Tudomásunkra hozták ugyanis többen — előkelő társadalmi állású emberek — hogy csak azért nem vettek részt a banketten, mert arra sem meghívást nem kaptak, sem nem volt tudomásuk arról, hogy hol lehet jegyet kapni, vagy előjegyezni arra. Hiszen még a lapot sem közzé tették, hogy hol lesz a bankett? Lehet, hogy a N. H. e tekintetben is kivétel volt, de hát a világ nem csak a N. H. körül forog, sőt ellenkezőleg, világos, hogy legkevésbé forog a körül.

Egy másik lapban a vendéglőt teszik meg bűnbaknak. Neki kellett volna a saját meghívni. Ezt különben a vendéglősnek is megmondották. De hát képtelen feltevés ez is. Ha a vendéglősnek valaki bankettet rendez, abból még nem következhetik az, hogy a vendéglős teljesítse a meghívásokat, ha csak arra különös megbízást nem kapott.

Mindenesetre tudomásul vesszük, hogy a bankett történet az ügyben, mért is tegnapi meggyőzésünk egy része tárgyilagosan lett. Illetékes helyről nyert felvilágosításra konstatáljuk még azt is, hogy a bankett rendezésébe dr. Kiss József is részt vett, semmi része nem volt neki.

A mai miniszter látogatásai a következő részletes tudósítást érdemelnek:

(A román konzervatívumban.)

Mai látogatásait a miniszter a román. kath. főgimnáziumban kezdte meg. Reggel kilenc órák érkezett meg a miniszter gr. Bóldi Ákos főispán, dr. Kiss Mór rektor, Szász Károly miniszteri osztálytanácsos és Kunz Elek tankerületi főigazgató kíséretében a gimnázium épületéhez, hol a tanári kar várta, élén Erdélyi Károly igazgatóval. A miniszter két osztályba ment be s meghallgatta az előadás menetét s több kérdést intézett a tanulókhöz. Majd a könyvtár helyiségét látogatta meg, hol nevét a vendégkönyvbe írta be.

(A szemináriumban.)

A román. kath. főgimnáziumból a Szent József-szemináriumba ment át kíséretével a miniszter. Itt dr. Hirschler József igazgató fogadta a minisztert, üdvözlő beszédbe röviden befolgatta az intézet történetét, jelentőségét és azt, hogy milyen nemzeti hivatást teljesít a székegy ifjak nevelésével. Majd az intézet hiányos anyagi eszközre mutatott rá.

miért is belevágta a csőrébe Zsófi kezébe. Zsófi nagyon sirt, mert a keze vértett és akkor kijött az ő mamájuk és haragudott. Azt is mondta, hogy a csókat el kell kergetni, elég baj van vele ugyis. Most már Ilonka is sirt és kijött a szakácsné, hogy elkeringesse a madarat.

Nagyon féltem, de mikor láttam, hogy

a dolog komoly, azt mondtam:

— Nőni, szabad nekem hazavinni a csókat?

— Vidd — mondta a nőni — jó lesz a tanárra.

Ilonka husult, de én jókedvű voltam, mert ilyen szép madarat kaptam. Mindjárt haza szaladtam vele és a szobában játszottunk. Én, a csóka és Zoli. Zoli azt mondta, hogy föl kell vágni a nyelvé, mert akkor beszél. Ezt az ollóval végre is hajtottuk, de nem akart szólni, azt hiszem idő kell neki, míg begyógyul a sebe. Pedig nem is jött ki olyan sok vér!

Minden reggel meg szoktam csókolni a mama kezét. Ma hagyta aludni sokáig, aztán erősen megmozdult és új ruhát kaptam. Szép feketét, meg fekete harisnyát. Nagyon finom ruha, Ilonkának nincsen ilyen, pedig ő mindig szebbet kap, mint én.

Akkor mentem, hogy megcsókoljam a mama kezét, de a mama aludt. Apa mellette ült és sirt. Sirtak a testvéreim is, meg a nőnim mind, akik itt voltak. Nekem nem volt szabad kijönni a szobából, azt hiszem azért, hogy ne piszkoljam be a ruhámat.

Mindenki feketébe volt, még akkor, a mikor ebédeltünk. Délután sokan jöttek hozzánk, a nőnim is sirtak és leginkább engem ölelgettek. Az egyik nagyon zokogott és mindig azt mondta:

A miniszter válaszában kijelentette, hogy igyekezn fog a bajokon segíteni. Az után megtekintette a szeminárium helyiségeit.

(A Kalazantinumban.)

Innen a piaristák papnevelő és tanárképző intézetébe ment át, hol Russel Károly igazgató kalauzólása mellett nézte meg a Kalazantinum helyiségeit.

(Az ev. ref. kollegiumban.)

Ezután a Farkas-utcán végig menve, a legközelebb eső tanintézetet, az ev. ref. kollegiumot látogatta meg a miniszter. A farkas-utcai régi kollegium bejáratánál fogadta a minisztert az intézet tanári kara, élén Dr. Török István igazgatóval. Az ifjúság az udvaron elénekelt a Szózatot, mely után az üdvözlések és bemutatások következtek. A miniszter megtekintette a könyvtárat, majd az új épület helyiségeit és berendezését.

(A farkas-utcai ev. ref. templomban.)

A miniszter a kollegiumból a farkas-utcai ev. ref. templomba ment át, hol Dr. Bartók György ev. ref. püspök, Hercepei György esperes, gróf Bethlen Bálint orsz. képviselő és Dr. Szádeczky Lajos egyetemi tanár fogadták. A templom, melyet rendkívül értékes régiségek miatt, műemlékek országos bizottsága a megőrzendő építési emlékek közé kérészi felvételnek, érdekes látnivalót nyújtott a miniszternek. A régi építészeti vonatkozású Mőller építész szolgált szakértő felvilágosítással. A templomban megmutatták a miniszternek a régi ítvörsművet a kincset érő Rákóczi-kelylet, mely mint Brozer kolozsvári ötvös remek műve, 1644-ben került Rákóczi György ajándéka folytán az egyház birtokába. Ma a kehelyért külföldi amatőrök már 80 ezer forintot és egy hű másolatot (a mi szintén 20 ezer forintot ér) kínálnak. Az egyház azonban külföldinek semmi áron se adja el. A miniszter nagy érdeklődéssel nézte meg a templomot és az érdekes látnivalókat.

(A polgári leányiskolában.)

A legközelebb eső tanintézet a polgári leányiskola volt. A miniszter ide is ellátogatott. Itt Pallós Albert igazgató és az intézet tanító testülete fogadta a minisztert. Két osztályban meghallgatta a tanítást a miniszter, majd az intézet helyiségeit és tornatermet tekintette meg. A tapasztalt példás rendért elismerését fejezte ki a miniszter Pallós igazgatónak.

(A zenekonzervatívumban.)

A zenekonzervatívumban délelőtti 11 órára érkezett meg a miniszter. A bejáratnál Csengeri János egyet. tanár és Farkas Ödön igazgató fogadták a minisztert. A minisztert fölvezették az intézet nagytérmebe, hol a tanári testület, a választmány és növendékek voltak összegyűlve. Itt Feilitzsch Arthur, mint az intézet alelnöke üdvözlötte a minisztert. Beszédében rámutatott az intézet hivatására, melyet már évek hosszú sora óta, mint az ország legrégibbily intézete, buzgó és nagy eredményekkel teljesít. Felhívta a miniszter figyelmét arra, hogy míg az ország más városában levő hasonló intézetek állami támogatásban részesülnek, addig ez a

TÁRCA.

A csóka.

— Annácska elbeszélése. —

Irt: Sz. Szigethy Vilmos.

Az egész házban csak minálunk, meg Ilonkánál vannak gyerekek, de a Laci nem számít, mert ő már a gimnáziumba jár és nem szeret velünk játszani. Legtöbbször így csak szűkebb körben maradunk: Én, Ilonka, Zsófi és a Zoli. Ilonkának két fiúja is ritkán jön közénk, mert mindig olvas. Én nem tudom mit tesz az olvasni és miért jó azt csinálni, mikor játszani jobb.

A folyosó a miénk és ott vagyunk mindig. Ilonka kihozza a főzőedényét és az olyan, hogy tüzet is lehet benne gyújtani. Zoli sonkát kér a papa boltjában a segédétől és csokoládét is hoz és mi akkor főzünk neki.

Ilonka mindig azt mondja, hogy elveszi az urának Zolit, mert ővé lesz a bolt és ott tillet a kasszában, ahol fizetnek és kiválogathatja mind az aranykrájkárokat.

És ez nagyon jól van így, mert van üveggyőlök is, amivel nyerni lehet sok más üveggyőlöt. A gangon csináltunk a kövek közé lyukat és aki abba belegurítja a másikat is, az a nyertes.

Az apa nagyon haragszik ezért, mert a gangon már sok lyuk van és Fekete bácsi, aki hegyes sarkot visel, a multkor beleakadt egybe és majd elesett. Mi ott voltunk és nagyon neveltünk rajta és kértük, hogy lépjen bele még egyszer, de ő bement apához és akkor minket szidtak. Édes mama

azt is mondta, ha még egy lyukat csinálunk a gangba, meg fog verni. Ami, azt hiszem Ilonkánál így is történt, mert mikor később átjött a főzőedényért, vörös volt a két szeme. Ő ugyan azt mondta, hogy füst van a szobában, de ez nem is igaz, mert az apa, a ki itt nálunk a háziúr, a multkor vett nekik új kályhát. Én igazán nem tudom, hogy miért vesz apa másoknak kályhát!

Nagyon féltem, hogy én is kikapok, azért este sokáig imádkoztam, mert valahányszor baj van itthon, mindig imádkozás előtt, vagy után kerül rám a sor. Apa ezalatt végez Zolival, aki az ágy alá bujlik, mikor látja a pipaszárat. Vele aztán eltelik az idő és apa kifárad, de meg aztán az édes mama azt mondja neki németül, hogy ne bántson engem ma, inkább holnap.

Az édes mama mindig az ágyban fekszik és mindennap átjön hozzá a doktor bácsi. Egy kis asztal van előtte mindenféle üvegekkel és iszik belőlük. Neki külön csinálnak ebédet, de csak keveset. És mindig szomorú és akkor végigsimogatja a fejemet, meg azt mondja:

— Mi lesz belőled, szegény kicsikém!

Én mindig azt mondom erre:

— Nagy lány leszek és akkor szabad lesz nekem főzni a konyhában is, nemcsak az Ilonka főzőedényével.

Ilyenkor a mama még jobban sirt és nekem föl kell bujnom melléje az ágyba, hogy jobban tudjon csókolni. Én nem értem a mamát, hogy miért sirt, mikor neki olyan jó. Nem kell mindig mosakodni, csak az ágyban fekvé mossa meg a kezét, meg a kápit.

Néha ott kell ülnöm egész délután az ágya mellett és amiért nem mehetek ki

játszani, kapok cukros befőttest, süteményt. Ilonka és Zsófi be szoktak ilyenkor jönni és olyan sokat esznek, néha háromat is, de lármáznai nem szabad, mert ha kiabálnak, a mama hazaküldi őket.

A multkor azt mondta nekem a mama: — Édes kicsi leányom, ne legyél csintalan, mert senki sem fog szeretni, ha én meghalok.

— Mi az meghalni?

— Elmegyek messzire és nem látás többet.

Nem is jőz vissza?

Sohse jövök vissza, mert nem tudok.

— Hogyha akarsz, akkor se tudsz.

A mama megint sirtni kezdett. Mostanában többször sirt mint a télen, pedig akkor is fektett az ágyban.

— Eljövök és vigyázok rád, de te nem fogsz látni. És nem is gondolj a mámacskádra, csak ha nagy leszel.

Mikor ilyeneket mond a mama, akkor előre tudom, hogy nem szabad ki menni. De már szépen kistűtött a nap és még ő küldött.

— Nézi meg az Ilonkát, mit csinál.

Olyan szépen játszottunk, egész estig. Ilonka kapott egy csókat, akinek a szárnya le van vágva és nem tud röptülni. Olyan ügyes ez a madár, hogy mindig nevetünk, mikor ugrál és elakar szólni. Én megkötöttem a lábát egy hosszú spárgával és odaerősítettem annak a végét a vasrácsához, ami neki nem tetszett.

Ilonka akkor odament és elkezdett énekelni:

Gyere ide csóka,

Itt jó a csicsóka.

Pedig nem is adott neki csicsókat. Olyan jól mulattunk. En rángattam a spárgát, ami még jobban nem tetszett neki,

legnagyobb, legművészebb eredményeket felmutató intézet teljesen magára hagyva, önjelölésből, támogatás nélkül kénytelen küzdeni. Kérte a miniszter jóindulatú pártfogását az intézet számára.

A miniszter megígérte, hogy szívesen teszi meg a lehető legintézetit, melynek nemcsak a lehető legintézetit, hanem a lehető legintézetit is meg fogja tenni. A miniszter szívesen vállalja a bennmaradást az intézet tanári karát, a miniszter megígérte, hogy szívesen teszi meg a lehető legintézetit, melynek nemcsak a lehető legintézetit, hanem a lehető legintézetit is meg fogja tenni.

(Az ev. ref. teológián.)

Az ev. ref. teológia fakultásán K. Kossuth Béla igazgatóval élén a tanári kar fogadta a minisztert, aki megtekintette az intézet helyiségeit és belső berendezését a díszterembe ment fel. Itt az összegyűlekezett teológiai ifjúság nevében Kossuth István IV. éves papnövendék üdvözölte a minisztert. A miniszter rövid válasza után a még hátra lévő helyiségeket tekintette meg.

(A tanítónőképző intézetben.)

Heinrich Józsa igazgató fogadta a felügyelő bizottság és tanári kar élén a tanítónőképzőben a minisztert és kíséretét. Miután az intézet növendékei a „Hymnus“-t elénekelték, megtekintette a miniszter az intézet helyiségeit és berendezését. Majd a miniszter és kísérete az igazgató magán lakására tért, ahol gazdag villásreggelivel vendégelték meg a minisztert.

(A tanítónőképző intézetben.)

A miniszter ezután az állami tanítóképzőbe látogatott el. Itt Orbók Mór igazgató fogadta a minisztert a tanári kar élén. Berzeviczy Miniszter ennek az intézetnek is részletesen megtekintette a helyiségeit és a berendezést, majd az új terveket nézte meg.

(Az unitárius főgimnáziumban.)

Az unitárius gimnáziumba 12 órákor érkezett meg a miniszter és kísérete. Az épület díszes, oszlopos előcsarnokában fogadták a minisztert Ferenc József unitárius püspök, Fekete Gábor, kir. táblai elnök, iskolai főgondnok és dr. Gál Kelemen igazgató. A kapun belépő minisztert zajosn megüdvözték az ifjúság. Berzeviczy miniszter bejárva az intézet helyiségeit, rendkívül elismeréssel nyilatkozott az intézeti helyiségek praktikus berendezéséről, az iskolai könyvtárról, melyben igen sok értékes régi könyv mellett az új irodalom legkiválóbb termékei vannak összegyűjtve. Nagyon dicsérte a miniszter a természetrajzi dolgozó terem mintaszert berendezését. A legkellemesebb benyomások között hagyta el a miniszter ezt a valóban mindenféle igényeknek megfelelő, modern berendezésű intézetet.

(Az ág. ev. elemi iskolában.)

Gyalog ment át innen a miniszter az ág. ev. egyház Kossuth Lajos-utcai elemi iskolájába, melynek megtekintésére tudvalevően Grátz Mór lelkész hívta meg kihallgatása alkalmával a minisztert. Bárd Mánberg Sándor, az iskola gondnoka fogadta itt a minisztert, ki megtekintve az iskola helyiségeit, rövid idő múlva távozott, mivel a kis iskolás gyermekeket az idő előre haladtával voltára való tekintettel, már hazabocsátották.

(A Menza Akademiában)

Ezután a Menza Akademiába látogatott el a miniszter, hol éppen ebédelni ült az egyetemi ifjúság. — Máté János üdvözlő beszédre kijelentette a miniszter, hogy a jövőben támogatni fogja ezt az ifjúságra nézve oly fontos intézményt. A miniszter a főzölyiséget is megtekintette, ahol pár percig elbeszélgetett a jelenlévő Apáthy Istvánné, Böhler Ignác, Fábinyi Rudolphe, Pataki Jenőné, Richter Aladár, Szabó Dénes és Péterfi Alice ur hölgyekkel.

(A siketnémák és vakok intézetében.)

A minisztert a siketnémák és vakok intézetének igazgatói Tariczky Ferenc és

nem azért nagyon bántott, hogy ilyen rideg szívű, pedig a madár többet ér, mint az ő mosójáték készlete. A babának pláne mindig lement az arcáról a festék a fűrésztes-nél, így hát az nem is ér semmit.

Megakartam bosszantani.
— En ma kocikáztam, te pedig nem.
— Ojjé — mondta Zsófi — a mi papáknak kocsija is van, a tiéteknek pedig fizetni kell, ha a hintóba akar ülni.

Ez a mondas nem volt szép tőle, azért azt feleltem:

— De az én apám háziorv. a tietek meg nem az. Akkor hurcolkodik ki innen, a mikor én akarom.

Ilonka most már ugrált.

— Te nem vagy itt semmi, add vissza a csókmat.

— A csóka nem a tied, a mamád nekem adta.

— Az mindegy, te csak add vissza, aztán menj megint kocikázni.

En nem akartam megtenni és gondoltam, hogy hamar haza szaladok, a madarat bezárom az almáriumba. Nem is kellett volna kijönnöm játszani!

De Ilonka és Zsófi az utamba álltak és azt mondták, hogy most elveszik erőszakkal a csókat. Egyzserre utána is nyultak. En kiabálni kezdtem, erre kiszaladt Zoli és ő is megfogta a madarat, hogy el ne vegyék tőlem.

Szegény jószág nagyon félt és sipított, mi már dulakodni kezdtünk és az huzta, ki jobban bírta.

Végre is Zoli kezében maradt a nyaka, az enyémében az egyik szárnya.

...Szegény, szegény kis butus csókám, hogy ilyen szomorú lett a vége! Egész éjjel sirtam utána, már világos kezdett lenni, mikor elaludtam, mert azt hiszem, a csóka is meghalt.

Schane Péter fogadták. Azután egy siketnéma, majd egy vak gyermek tartott értelemes üdvözlő beszédet a miniszterhez, ki csaknem egy órát töltött el a humánus intézetben, elismerőleg nyilatkozván, helyes tanítási rendszerrel és az intézetek praktikus, egészséges berendezéséről.

Délután.

Délután szintén tanítványokat vizsgált a miniszter. — Kíséretében voltak: Feilitzsch Arthur báró, a képviselőház alnöke, gróf Béli Ákos főispán, Kiss Mór egyetemi rektor, Szász Károly miniszteri osztálytanácsos, Szvacsina Géza polgármester, Fekete Nagy Béla polgármester-helyettes, városi tanácsos stb. A szemle a programtól eltérőleg a felső leányiskolában kezdődött.

(A felső leányiskolában.)

Négy óra után érkezett meg a miniszter kíséretével a felső leányiskolához. Az intézet előtt De Gerando Antonia igazgatóval élén az egész tanítónőtestület várta a minisztert, kit Versényi György az intézet költő tanára üdvözölt szíves szavakkal. Legelőször is a tágas tornacsarnokba vezették be a minisztert. A tornacsarnokban a növendékek voltak felállítva. Mikor a miniszter és kísérete belépet a terembe, a növendékek festői szép csoportja lelkes éljenzéssel üdvözölte. Majd kilépet a sorból Káry Irén IV-ed éves növendék és szép beszédrel üdvözölte a kegyelmes urat.

A miniszter a tornacsarnokból az intézet tágas, gondozott kertjébe ment a gyönyörködve szemlélte meg ezt. Innen ismét az intézetbe tértek vissza. Az igazgató és a tanítónők a tantermetek, gyűjteményeket, majd az internátust mutatták meg. Az internátusban jelenleg 51 növendék van elhelyezve. A bennlakók gondos felügyelet alatt együtt tanulnak és együtt élnek. A miniszter a hálótermeket és az ebédlőt is megtekintte. A látottak felett bucsúzókor megelégedésének adott kifejezést az igazgató elől.

(A sétány megtekintése.)

A felsőbb leányiskolából kijövet a sétányt is megtekintette a miniszter. Itt Feilitzsch báró volt a kalauz. A miniszternek nagyon tetszett a sétány és a kiosk előtti szökőkút is.

(A kereskedelmi akadémián.)

A kereskedelmi iskola kapujában Kiss Sándor igazgató, Gáman Zsigmond kamarai titkár, az intézet felügyelő bizottságának elnöke és a tanári kar fogadták a minisztert.

A szemle itt az internátuson kezdődött. A növendékek tanuló asztalok mellett állva várták a minisztert. Az intézetnek jelenleg 241 növendéke van, ennek egyrésze bennlakó, másrésze külsős. A bennlakók között a miniszter az intézet akadémiai tagozatát is megtekintte. A miniszter a gyűjteményeket és a könyvtárat is megtekintte. Az igazgatói szobában a miniszter a tanítói könyvből, az intézet berendezéséről és felszereléséről meg volt elégedve a miniszter.

(A polgári fiúiskola megtekintése.)

A kereskedelmi akadémiából a polgári fiúiskolához hajtottak a miniszter. Dr. Sefény Károly igazgató és a tanári kar fogadták itt a vendéget. A miniszter a polgári fiúiskolában hosszasan időzött s látható érdeklődéssel szemlélte meg azt. Az intézetnek nagyon sok tanulója van, úgy, hogy valószínűleg zsúfoltak a tantermek. Az iparostanonok is itt tanulnak, a rendes tanulási időn kívül. A miniszter itt is beírta nevét az emlékkönyvbe.

Még a milleniumi iskola és az árvaház megtekintése is fel volt véve a tegnapi nap programjába. Ezt azonban tekintettel az idő előhaladt voltára, mára hagyták.

Diszeloadás a színházban.

Este 7 órákor diszeloadás volt a Nemzeti Színházban a miniszter tiszteletére. A miniszter hét órákor érkezett meg a színházhoz, dr. Udránszky László egyetemi tanár és dr. Szász Károly miniszteri osztálytanácsos kíséretében.

A színház előcsarnokában Kápolnai János főpénztáros fogadta a minisztert. Megyeri Dávid igazgató helyett, ki a családi gyász miatt nem jelenhetett meg a színházban. Kápolnai szíves üdvözlő szavaira Berzeviczy miniszter körülbelül ezt válaszolta:

„Örülök, hogy annyi időt szakíthattam magamnak, hogy ide is eljőjék és megnézhessenek az előadást. Különben nem először vagyok most itt. Többször volt szerencsém a magyar kultúra régi hajlékában időzőm.

A miniszter egy baloldali első emeleti páholyban foglalt helyet kíséretével. A mellette levő egyik páholyban gróf Béli Ákos főispán és leánya ülték, a másikkban pedig Kiss Mór rektor és családja. A miniszter az első felvonás végén látogatást tett a főispán páholyában, hol Eszterházy Kálmán gróf is jelen volt, a második felvonást követő szünet alatt pedig Kiss Mór és családját látogatta meg.

A miniszter a harmadik felvonás alatt hagyta el a színházat.

Az előadáson észrevehető volt az ünnepélyes hangulat. A darab előtt Káldy Kuruc nyitányát játszta el a zenekar Stefánidesz karnagy lendületes dirigálása mellett.

Diszeloadásul Fényes Samu nagy sikerű történeti drámája „Kuruc Feja Dávid” került színpadra. A szereplők tudásuk legjavát igyekeztek a színház vendége és a nézőelőtti produkálni. Kezdetben mint-ha elfogódottság lett volna a szereplők egy-némelyikén konstátálható, később azonban megtalálták a helyes hangot, belelétek magukat a helyzetbe, úgy, hogy a miniszternek egybevágó jó előadásban volt része. Szakács hatalmas Feja Dávidjának méltó

partnere Tóvölgyi Margit művészi erővel duzzadó Orsége. Tompát önnérséklése szép sikerhez juttatta. Hegedűs Szerán kedves, természetesen játéka, különösen a második felvonásbeli galambjelölésnél nagyon tetszett. Palotai, Fejáné a szív igaz hangjait szólaltatta meg, éppúgy mint a milyen hatáson Laczko Aranka a Feja Dávid anyját alakítja. A miniszter, szintúgy a közönség gyakori tapsal adott kifejezést tetszésének.

A mai nap programja.

Ma a Szent-György-szobor leleplezési ünnepélyén és a Tanítók Háza ünnepélyes felavatásán vesz részt a miniszter. A Szent-György-szobor leleplezési ünnepélyének sorrendje a következő: Szózat, éneklés a kolozsvári dalkör; ünnepi beszédet mond dr. Haller Károly miniszteri tanácsos, egyetemi tanár; Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter beszédet mond; a szoborbizottság elnöke átadja a szobrot a polgármesternek; Szvacsina Géza polgármester a szobrot átátreszi; végül a Hymnusz éneklés a kolozsvári dalkör.

A Tanítók Háza felavató ünnepségének tárgysorozata a következő: 1. Hymnus. 2. Elnöki megnyitó. 3. A magyarországi tanítók orsz. bizottság elnökének üdvözlője. 4. Az erdélyi tanítók tanfelügyelők üdvözlője. 5. Az erdélyi tanítók üdvözlője. 6. A „Dr. Berzeviczy-alap” bejelentése és az alapító-oklevél átadása. 7. Dr. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter beszédje. 8. „Átvát” alkalmi költemény elszavalása. 9. Szózat. 10. A ház megtekintése. Délután 1 órákor bankett a New-York szálló éttermében.

A szoborleleplezési ünnepély délelőtti 10 órákor, a házfelavató ünnepély 11 órákor kezdődik.

A miniszter elutazása.

Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter ma a déli gyorsvonattal Bánffy-Hunyadra utazik.

A Piger-féle betörés letteléseinek elfogatása.

Szenzációs letartóztatások.

(Saját tudósítónktól.)

Kolozsvár, szept. 30.

A mai nap szenzációja: hogy ma reggel 8 órákor a rendőrség le fogja tartóztatni a Piger-féle betörés gyanúsított letteléseit, akik már tegnap a legszorosabb rendőri felügyelet alatt állottak.

A már-már feledésbe ment betörés ez újabb fordulata, bizonyára nagy feltűnést fog kelteni. A közönség méltán azt hihette, hogy az ügyes tolvajoknak sikerült elmenekülni az igazságszolgáltatás sujtó keze elől, ám ez a vélemény most már eloszlik, mert — mint jeleztük — a tettesek már ma reggel a rendőrség oltalma alatt lesznek teljesen. Tudósításunk e rendkívüli eredményről a következő:

A betörés elkövetése után az egyik polgári rendőr mindjárt gyanuba vett egy helybeli iparos embert és ezt a gyanúját közölte is a bűnügyi kapitánnyal. Ám — mivel erre ott nem is gondoltak — annak az alantasabb közegnek a véleményét egyszerűen elhallgatták és a már általunk korábban jelzett irányban nyomoztak előbb, később pedig a rendőrség hivatalosan is közölte, hogy a betörést egy nemzetközi banda követte el és tudja azt is, hogy hol rejtették el az ellopott ékszereket.

De ez a nyom nem volt az igazi. Mikor úgy látták a rendőrségnél, hogy a betörőket azon a nyomon elfogni nem lehet, érdeklődni kezdtek az említett detektív által észlelt gyanújelek után.

De ezt már csak amolyan kapaszkodásnak tekintették a szalmazsál után.

Mindenesetre lelkiismeretbeli kötelességüknek tartották, hogy a gyanuba vett egyéneket állandó megfigyelés alá vegyék és így többször mulattak korcsmákban a betörők, nem is sejtve, hogy a másik asztalnál csendesen üldözőlő detektív élénk figyelemmel kíséri minden szavukat, minden cselekedetüket.

Nagy türelmet igénylő munka az ilyen megfigyelés. De a jelen esetben a legfényesebb eredmény kísért.

A detektív minden nap jelentést tett észleleteiről a rendőrségnek és a hurok a betörők nyaka körül mind szorosabb lett.

A rendőrségnek — mint azt a bűnügyi kapitány egyik munkatársunk előtt kijelentette — immár kétségtelen bizonyítékaik vannak a tettesek kiletét illetőleg olyannyira, hogy azokat ma reggel 8 órákor elővezetik, — miközben megtartják náluk a házkutatást is — és kihallgatják.

A kihallgatásnak nem lehet most már más befejezése, mint a gyanuba vett egyének letartóztatása.

Hogy mindez miért nem történt meg tegnap este, annak egyszerű magyarázata az, hogy a törvény csakis a legszükségesebb esetben engedi meg a házkutatások végrehajtását esti 6 órán tul. Ez a kivételes eset pedig most nem áll fenn, mert a tettesek most már ugyanis olyan körülmények között vannak mintha le lennének tartóztatva: hat detektív őrködik ma éjjelük nyugalmuk felett.

A tettesek kiletére nézve ma még semminemű hivatalos és ennélfogva pozitív értesülést szerezni nem lehet, mert az a tényleges letartóztatás előtt, nemcsak a vizsgálat további folyamára lehetne káros befolyással, hanem még az időelőtti közléssel esetleg becsületes embereket is pellengére állítana, mert az sincs kizárva, hogy a gyanuba vett egyének közül egyik vagy másik, nem volt részes a büntetésben.

Annyit mint valószínű tény közölhetünk, hogy iparos emberek — számszerint hárman — lennének a betörők és az egyiknek a bűnrészesége valószínűleg kinos szenzációszámra megy.

Nagyon természetesen, hogy a rendőrség sikerének — bárhogyan történt is az — csak örülni tudunk. Ezzel a ténnyel a kolozsvári rendőrség mindenestre tanúságot tett arról, hogy nehéz feladatok megoldására is képes.

„Ujság“

A közlekedő évnegyed-forduló alkalmából bizalommal szólunk a mi közönségünknek, kérve továbbra is a jóindulatot, a támogatást e lap részére.

Hat esztendő múlt el mögöttünk, telve küzdelemmel és nagy eseményekkel, melyeknek mindig hű tükrre, szorgalmas hírmondója volt az „Ujság”. A küzdelemből kivettük a részülnket a mulában és ugyanezt fogjuk tenni a jövőben.

Ha az elmúlt harcot a magyar nyelvért folytatott szent küzdelemnek nevezhetjük, az elkövetkezőt, a most már legközelebb redik várót, a magyar közgazdasági élet javulását folytatandó harcnak minősíthetjük.

Szomorú az, hogy úgy az előbbi, mint az utóbbi küzdelem is kell. Megdöbbentő: hogy magyarítani kell nyelvünk jogait; és meggyőző kell még valakit is Magyarország gazdasági önállóságának szükségességéről.

Ez a feladat vár most már legközelebb a magyar parlamentre és ennek a célnak az elérésére munkálkodunk mi is.

A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt által hirdett elveket követjük mi, mert csak azok megvalósulása foglalja magában a nemzet boldogulását.

Ehhez kérjük előfizetőink további segítségét.

Am e törekvésünk mellett igyekezzünk a hírszolgálat frissességével és elevenességével kiérdemelni előfizetőink támogatását.

Nagy gondot fordítunk lapunk szépirodalmi részére.

Távirati rovatunk gazdagsága a vidéki sajtóban szinte páratlanul áll. Röviden: maradtunk a régi és a jövőben is csak az a törekvésünk, hogy az „Ujság” kedves és érdekes híradója legyen a nagyközönségnek.

Kérjük tehát mindazokat, kik egygyek velünk politikai érdeklődéssel, kik hűvei az igaz és becsületes szónak; kik értékelni tudnak egy minden tekintetben friss és eleven szellemű újságot, támogassák a mi törekvésünket.

Az „Ujság” szerkesztősége.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Félévre..... 12 Lc.
Negyedévre..... 6 kor.
Egy hóra..... 2 kor.

UJDONSÁGOK.

A miniszter csokra

és

a prepa lélekjelenléte.

Kolozsvár, szept. 29.

Berzeviczy Albert miniszter tegnap tudvalevőleg meglátogatta a tanítónőképző intézetet is. Elképzelték, hogy a prepák birodalmában, mi-csoda izgatott érdeklődéssel várták a képviselő után a lehető lépnek — soknak bizony az existenciája is tügg. Az is természetes, hogy valamivel kedveskedni kellett a miniszternek: mit adhatnának egyebet a prepák a miniszternek mint egy virágcsokrot.

Napokkal ezelőtt megindult a gyűjtés erre a csokorra. A prepák nagy része a min-

dennapi csokoládéről mondott le, csak hogy minél szebb és ékeesebb lehessen a csokor amit átnyújtanak. Kiválasztották a szónokot is aki — mikor a miniszter távozni akar — az összes leányok élén rövid beszédet adja a csokrot. S a kiválasztott szónok bizonyára álmattal töltötte el a tegnapi éjszakát: nagy dolog ez egy kis prepnak, ha szónokol a kultuszminiszterhez.

*
„Felvirradt a dicső nap hajnala.” A csokrot szépen elhelyezték a kapushoz és várták a minisztert, aki megérkezett, megtekintett mindent és végül betért villásreggelire az igazgatóhoz. A prepák pedig ezalatt visszavonultak a tantermeikbe és a szónok izgatottan várta a pillanatot amikor elkezdheti a beszédet:
— Kegyetmes ur!

Hogy történt, hogy nem, de tény az, hogy a miniszter gyorsan végzett a villásreggelivel. Sokkal előbb, mint azt a kis prepák számították, úgy hogy mikor kifelé indult, hát a leányok még nem voltak újra künn a bejáratnál. A csokor pedig ott pihent a kapusnál. Egyetlen egy prepa látta csak meg a miniszter indulását. Rögtön tisztában volt azzal, hogy itt baj van. A minisztert meg nem állíhatta, hogy várja meg, míg a társnőit összegyűjti. De viszont nagyon is előtérbe nyomult az a veszedelem, hogy a csokor, a miniszternek szánt és csokoládé-áldozatokból teremtett csokor ott maradt, anélkül, hogy átadott volna. — Itt csak gyors elhatározás segíthetett.

Egy szökéssel a kapus fülkéjében termelt felkapta a csokrot és a következő pillanatban kedves pukkedli és az előfogódottságtól kissé értetlen szavak kíséretében átnyújtotta azt a miniszternek.

Berzeviczy komoly arca elmosolyodott erre, mert rögtön tisztában volt a helyzettel.
— Köszönöm! — mondja a miniszter. Hogy hívják kegyedet?

— Günther Olga — mondá elpirulva a kis prepa és a következő percben már el is tűnt a miniszter elől.

A csokor tehát mégis a miniszterhez került, mint bizonyossága a prepák lélekjelenlétének és bátorságának.

A kolozsvári Nemzeti Színház sorsa.

— Az 1 esztendő pályázat.

Kolozsvár, szept. 29.

Vissza kell térnünk erre a tegnapi lapunkban kellően megtárgyalt ügyre, mert azzal ma d. u. 5 órákor a kolozsvári színház tagjai társulati gyűlésen is foglalkozni fognak.

A pályázati hirdetés ugyanis 1905. április 1-től 1906. április 1-ig terjedő időre szól. Természetesen tehát, hogy Megyeri Dávid igazgató szerződése ápr. 1-én a színház bérletére vonatkozólag megszűnik és ennek következményeként megszűnik a tagokkal szemben is mindenmű kötelezettsége. Ám a tagok legnagyobb részének szerződése virágvasárnaptól — virágvasárnapig szól; virágvasárnap pedig a jövő évben április 24-én lesz. Ennélfogva a tagok ki vannak téve annak, hogy 24 napig szerződés és kenyér nélkül lesznek, mert még azoknak is, a kik szerződésük innen, csupán virágvasárnaptól kezdődik az új szerződésük.

Ha egy olyan direktor kapja meg a színházat, akinek nincs társulata, akkor nem nagy veszedelem fenyegeti a kolozsvári színházat, mert az egyszerűen érvényesíti a társulat szerződését — ha akarja — erre a 24 napra. De ha egy más társulattal rendelkező igazgató lesz a színház, akkor az ő tagjainak is virágvasárnapig tart a szerződés és nincs szüksége a kolozsvári társulatra. S feltétlenül beáll a helyzet, hogy egy egész társulat — még pedig a kolozsvári Nemzeti Színház társulata — 24 napig éhezhetik, mert hiszen nem igen volt módjában egyiknek sem, hogy inséges napokra tőkét gyűjtsen saját és családja részére.

A színház társulata — mint említettük — ma d. u. 5 órákor társulati gyűlést tart, melyen megbeszéljük a belügyminiszterhez felterjesztendő memorandum szövegét.

E felterjesztésben arra kéri a minisztert, hogy gondoskodjék esetleg az új igazgatóval megkötendő szerződésben arról a kritikus 24 napról, vagy ha ez nem lenne lehetséges, már most kéri, adjon engedélyt arra, hogy a jövő év április 1-étől április 24-ig terjedő időben a színházról, mint konzorcium előadásokat tarthasson.

A színház e kérése mindenestire méltányos és valószínű, hogy annak teljesítése nem is fog akadályokba ütközni.

A Kereskedelmi és Iparkamara közgyűlése.

Kolozsvár, szept. 30.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara szeptemberben 28-án tartotta rendes közgyűlését, melyen Weiss Mór alelnök elnököl.

Az elnökség a szűnő alatt elintézt számos ügyről tesz jelentést, a melyek közül kiemeljük a következőket:

A takarmányhiány következtében a mezőgazdák részére engedélyezett szállítási díjkezelmények ügyében a kamara az érdekelteket kórkor kezdeményezésére folyamodott a miniszterhez, hogy a díjkezelvények épen a kisgazdák érdekében terjesztessék ki általában minden szállítóra és így a kereskedőkre is. A felterjesztést a társamárak is pártolták. Az itt fennfoglalt indokból támogatta a kamara a Czell

Fríges és fia ipari szeszgyáros kérését is, hogy a gyártáshoz szükséges nyersanyagot Bulgáriából a máv. vo. alán ugyanazon kedvezmény mellett szállíthassa.

Az iparostanácsok kikészítvényeinek országos kiállítására vonatkozó szabályzatot a kamara némi módosítással elfogadta, azonban tekintettel a közgazdasági viszonyok mostoha-ságára, a kiállítás rendezésének idejét 1906-ra öhajtaná elhalasztani.

A kamara hozzájárult a kassai társintézet azon javaslatához, hogy a látványosság-ár sorozatának a képzéshez kötött iparok közé, egyúttal kéri a minisztert, hogy a látványosság-árakban gondoskodjon alkalmas tanműhely szervezéséről.

A temesvári társintézet indítványához is hozzájárult a közgyűlés és a maga részéről is kéri a minisztert, hogy a motorok számára vásárolt benzint árának szabályozását alkalmas módon tartsa fenn továbbra is.

Gyulafehérvári kútag Deutsch Adolf indítványára a kamara folyamodott az Alsóausztiai telefon-hálózatba való bekapcsolásért, a melyet a távírtelep igazgatóság a jövő évi kiállításra is helyezte.

Az új szerb vámtarifa és a szövetkezetekről szóló törvényjavaslat előkészítés végett átadott az elnökségnek.

A miniszter az az ipari vándortanárak számarák szaporítása ügyében tett feltételezésre azt a választ adta a kamarának, hogy a vándortanárakok intézményének újjászervezése külsőben van és ezzel kapcsolatosan fog a szaporítás tekintetében is intézkedni.

Zilah—Csucsá—Szilágysomlyó és Szilágysomlyó között egy vállalkozó csoport a személyszállításra automobil közlekedését kívánja bevezetni. A kamara forgalmi szempontból a tervet hasznosnak, kívánatosnak véleményezte, a mi a vállalat műszaki és rendőri oldalát illeti, szükségesnek véli a kamara egy-egy-egy szabályzat megalkotását és ez érdekében a miniszter urhoz felir.

Timáripi vándor szaktanító Stodola Jánosval egyetértve a kamara megküldte minden önkéntesnek a legelőszervezőnek talált cserzési mód leírását és ugyanezen szaktanító segítségével utasításokat adott a tanároknak aziránt, hogy másképp biztosítsák maguk számára a nyersbőrök olcsóbb beszerzését.

Véleményt mondott a kamara a házalok országos egyesületének emlékirata felett s azt a miniszter ur elé terjesztette.

A székely kormánybiztosság tordai állandó bizottsága a kamara képviselőjével tordai kútag Gombos László lön delegálva.

Az államasutak igazgatósága a kamara kérésének figyelembe vételével utasította a tűzifarakodó állomásokat, hogy a rakatolásnál legyenek tekintettel a terület viszonyaira.

Az elnökség ösztönzése következtében kamara tag Lengyel Károly és társai, tanulmányutakat tettek Miskolcra és Debreczenbe az ottani cépzésről termelő szövetkezet szervezésének megismerésére. A küldöttek jelentésben számolnak be tanulmányutokról és vállalkoznak arra, hogy az eszméket híveket szerezzenek.

A titkár jelenti, hogy a Miniszter ur felhívására felterjesztette véleményét, a mely szerint a kamarák és a hatóságok közt a kapcsolatot szorosabbá válhatna. Különösen kívánatos lenne, ha az első és második hatóságok a végeladatok ügyében a kamarákkal jobb egyetértésre jutnának.

A kamara nagy készséggel fogadta a földmívelésügyi miniszter urnak a kender és lenipar fejlesztése érdekében a kamarához intézett felhívását és hatáskörében minden alkalmat megragad az érdekelt vállalkozások támogatására és ösztönzésére.

A fodrász tanfolyam berendezésének költségéhez a miniszter ur, a kamara kérésére 100 koronával járult.

Erczmann Adolf mustárgyáros részére a miniszter 18.000 korona értékű gépeket engedélyezett. A régebbi adományozott gépek használatának határideje több esetben letelven, a miniszter a gépeket az illető iparosoknak végleg átadta. Több iparos gépségely iránt felterjesztett kérésre el lön utasítva; ellenben a kért gépségelyt Szmercsányi József és Molnár Sándor zilahi lakosok elnyerték.

A kamara 26 esetben állított ki igazolványt adómentes benzint kiadására.

A honvédség számarák szállított bakancsok árát a miniszter ur a kolozsvári és tordai alkalmi szövetkezeteknek kiutalta. A hadsereg számára szállítandó lábbeliknek a pályázók közt való felosztására, a miniszteriumban tartott értekezleten, a kamarát a titkár képviselte.

A kamara az utóbbi ülése óta 10 vásárvámtarifa, 2 vámoshid és egy komp díj-szabályzata ügyében nyilvántított véleményét.

A miniszter a kamara kérésére Gyulafehérvár területére a szabászati tanfolyamot engedélyezte.

Négy ipari cégnek kedvezményes áru ipar-sót eszközölt ki a kamara.

Véleményt mondott a kamara a marha-husvásár szabályozása ügyében Nagyilva, Alsó-jára és Hidalmás községeknek.

A kolozsvári fa- és fémipari szakiskolájánál alapított 6 ösztöndíjt az igazgatóság javaslata szerint kiosztotta, ezenkívül tansegélyben részesített a kamara 4 ipariskolai növendékét.

A miniszter ur megbízásából értesítette a kamara a kerülhetlen levő fizekéseket arról, hogy a kincstári kódkókból azok a fizekások is nyerhetnek kezdeményezett áru mázgot, a kik nem tartoznak valamely szakiskolába.

Gyulafehérvárt egy újonnan alapított zá-logkölcson üzemeltetőknek és a szedhető díjak magasságának ügyében az illetékes hatóságokkal közölte az elnök és a kamara véleményét.

A kamara elfogadta Benel Ferenc ügyvéd azon indítványát, hogy folyamodjék a miniszterhez olyan alaku képes levelezőlapok életbe-léptetéséért, a melyek cimlapjának fele árás-beli közlemények számára üresen van hagyva, így a képes oldal tisztán megörízhető. Ily levelezőlapok Franciaországban már forgalomban vannak.

A kamara beltagja Lévy János elfoglatlaga miatt lekötöznén, helye a pótagok közül Hubay Károlylál lön betöltve.

A helybeli ipari szakiskolák felügyelő bizottságába Reményik Károly és Simonfi István kitépő tagokat a kamara újból kijelölte.

Az orosz-japán háború.

Kolozsvár, szept. 30.

A harcok éretnak ígérkező események formálódnak ki. Kuropatkin elhatározta, hogy Mukdennél ellentáll és meg-egyszer megveri magát, mert így kívánja ezt a szent-pétervári bölcsességet, bár meg kell adni, hogy Kuropatkinnak és a szent-pétervári intézőségnek egyáltalán nincs mit egymás szemére hányni. Mindketten úgy értenek a stratégiához, mint a hajdu a ha-rangöntéshez. Másrészt teljesen érthető, hogy egy hatalmas birodalom teljesen felszerelt serege nyolc hónapig folytonos csatá-rózsánál eredményt nem képes felmutatni s ha rettenetes áldozatok árán a fővezérnek sikerül hadserege zömével elmenekülni, azt sikernek veszi a béke-cár és a Néva-parti városban rettenetesen örülnek és ün-nepelenek.

Tehát Kuropatkin Mukdennél ellent-állásra készült, a balsiker biztos reményé-ben. Kilátása van arra is, hogy Oku gene-rális, a II. japán hadsereg vezetője Tielen felé halad gyorsított menetben, hogy vala-miképpen Kuropatkin háta mögé kerüljön s az egyszer kényszeríthessék — már mint az egyesült három japán sereg — a döntő ütközetre.

Port-Arthurból nem jött fontosabb hír. A vár ostroma szakadatlanul folyik több-kevesebb eredménnyel.

Budapestre ma a következő táviratok érkeztek:

Liaojiang, szept. 29.

A japán csapatok két kilométernyire állanak a Hunhó folyótól. Pétervári uta-sításra Kuropatkin lázasan erősíti Mukdent, hogy sikeres védelmet nyújtson a bizonyá-ra nagyjelentőségű csatában. Folytonosan érkeznek segítő csapatok s Kuropatkin re-méli hogy seregét 300 ezer emberre eme-lhesse ki, mire a japán seregek Mukden alá érkeznek.

Pétervár, szept. 29.

A Peterburgszkija Vjedomoszli mai számában a béke híreket nagyon energiku-san megfogja. A japán sikereket látszóla-gosaknak mondja s kijelenti, hogy az orosz kormány elhatározott szándéka addig folytatni a háborút, amíg Tokióban köthetik meg a békét.

— Lapunk szerkesztőségét és kiadó hivatalát áthelyeztük

Deák Ferencz-utca 12. sz. alatt

levő új nyomda-épületbe. Kér-

jük a m. t. közönséget, hogy

ugy a szerkesztőségét, mint a

kiadóhivatalt érdekli minden-

nemű közleményeket ide intéz-

ni szíveskedjék.

— (Lőversenyek.) Az alsósnaki lő-

versenyek első napján a hivatalos pro-

gramm szerint 6 futam lesz, melyek közül

három vadászbajnokság lesz 7-7 illetve 6

mén nyergelésével. A mester szerepét az

idén is Br Wessellény Miklós faragvány

teljesíti, ki ha csak a talaj viszonyok meg-

engedik, csapatát újra felvezeti a szédelte-

sen meredek Dész felől hegytetőre. Mint ér-

tesztülünk a helybeli tüzér ezred tisztiká-

nak több tagja fog a versenybe lovagolni s

magunk is óhajtuk, hogy bravuros lovag-

lásukkal nyereséghez juttassák a totalisa-

teuron játékokat. Egyike lesz a legérdeke-

sebb futamoknak a „Három évesek” 2000

m. távolságú sikversenye. A társulat ugyan-

is a pár évvel ezelőtti tőről „Vigaszver-

seny” óta sikversenyt nem rendezett, mivel

nem tudta összeegyeztetni sehogy a hegyi

pálya jellegét a sikversenyyel. Most kivétel-

képpen újra kivívta a sikversenyt, de 3

éves lovak számára s ha ezen verseny be-

válik, jövőre állandósítja azt. A legnagyobb

mezőny az első napi versenyen az „Erdész”

akadályversenybe várható, hol 12 lő bír

indulási joggal, melyek közül csak egy van

olyan, mely a zsuki közönség előtt már

futott és pedig a Zoltán László százados

Carolája, mely azonban tavaly a Br Borne-

missza dress alatt futott. A „Zsuki” díjban

is csak egy lő van olyan, mely már Zsukon startolt a Gróf Bódi Kálmán „Micije”, a többi mind új, tehát közönségünk előtt ismeretlen, ép ezért nincs is módunkban a győztes felől tájékoztatni olvasóinkat.

— (Jogász estély.) A kolozsvári kir. törvényszék, járásbíróságok, ügyesség s ügyvédi kar ez évi október hó 1-én szombaton este 8 órakor a Központi szálloda emeleti éttermében társas vacsorát rendez, melyre a nevezett testület tagjai ezúton is meghívotnak.

— (Szentgyörgyi Lajos temetése.) Tegnap helyezték örök nyugalomra Szentgyörgyi Lajost, a külmagyar-utcai ev. ref. elemi iskola igazgatóját. A temetés meg-ható részvét mellett ment végbe. Közorák özöne borította a megboldogult derék férfi koporsóját, melyet a család, a tisztelő és volt tanítványok százai könnyes szemekkel vettek körül. A gyászháznál Irsay József lelkész mondott megható beszédet. A gyönyört bucsuztató után a földész-dalárdá énekel. Ezután megindult az impozáns menet. Elöl a tanítványok és küldöttségek, a tanítóképző-intézet tanárai és ifjusága, a tanítónéköpze intézet növendékei, a református elemi iskolák, a református és az unitárius kollegiumok tanári kara, a ref. presbiterium Deák Gerő főgondnok vezetésével. A temetőben az iskolaszék ne-

vében Szabó Miklós lelkész mondott szép bucsubeszédet. A tanítóstestület és a méhész-

egylet nevében Kohányi Gyula mondott utolsó istenhozzádot az elhunytanak. A do-

hánygyári női dalkör szomorú éneke közben földelték el Szentgyörgyi Lajos koporsóját.

— (Adományok a Szent-Györgyi szobor javára.) A mai napon telepelezendő Szent-Györgyi-szobor javára jegygyűjtés címén adakoztak: Dr. Farkas Lajos 10 kor., Roger

Mária Teréz 5 kor., Gáman Zsigmond, Farkas Ödön 1—1 kor., Özv. Gajzágó Antalné 3 kor., Marosi György kéményseprő-mester gyűjtése: Marosi György 1 kor., Nagy István, Enyedi Mihály 40—40 fill., Iványi György 30 fill., Lo-

zalka, Löbl Dániel, Geréb György, Waltner, Ádám Gyuri 20—20 fill., Gebauer Károly, N. N., Szics Gergely, Balog Ödön 10—10 fill. Össze-sen 3 kor. 50 fill. A Szent György-lovag szob-l rával ellátott képes-levelező-lapok eladásábó befolyt a kolozsvári m. kir. dohánygyár sze-mélyzetétől 20 korona, a kolozsvári róm. kath. elemi leányiskola tanulóitól 3 korona. A bizott-ság ez uton is tudatja, hogy azok, kik a lelep-lezéshez belépőjegyet nem kaptak, de arra igényt tartanak, azért d. e. 9 óráig Hirsch-feld Sándor kereskedőhöz forduljanak. Egy-idejűleg kéri a közönséget, hogy helyeiket há-romnegyed 10 óráig elfoglalni szíveskedjenek.

— (Felolvasó ülése.) A kolozsvári „Keresztény munkás egyesület” október hó 2-ikán, vasárnap délután 3 órakor az Ipar-testület nagyertermében felolvasó ülést tart.

— (Holtest a Szamosban.) Tegnap a városi gyeptesteri telep közelében a Szamos árkában egy ismeretlen férfihul-lát találtak. A rendőrség a hullát a partra vonatta és megállapította, hogy egy 40—50 év körüli gyengén táplált férfi holteste. Sárga nadrágot és csizmát viselt, bal arca-n több vágás nyoma látható. A hullá az el-múlt éjszakán kerülhetett a vízbe, lehet, hogy bűntény következtében. A holtestet a bonctani intézetbe szállították.

— (Ügyvédi iroda áthelyezése.) Benel Ferenc ügyvéd irodáját Hunyadi-ter 2. számú ház emeleti részébe helyez-te át.

— (Egy kis bolthelyiség) kisebb szerű üzletnek Deák Ferenc-utca 12. szám alatt október 1-től kezdve kiadó. Tudakozódni lehet az „Ujság” kiadóhivatalában.

— (Egy udvari emeleti szoba) Deák Ferenc-utca 12. szám alatt október 1-től kezdve kiadó. Tudakozódni lehet az „Ujság” kiadóhivatalában.

x (Egy csinosan butorított szoba október elsejére kiadó a Deák Ferenc-utca 12. sz. alatt. Értekezhetni e lap kiadóhiva-talában.

x Egy okl. tanítónő ajánlkozik elemi iskolai gyermekek magántanítására. Ref-lektálók kéretnek címüket tudatni e lap kiadó-hivatalával.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

A TAVASZ

Operette 3 felvonásban.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10-kor.

Holnap, szombaton, október hó 1-én:

Béldi Pál.

Táviratok

Fokról-fokra.

Rabló huszárkapitány.

Budapest, szept. 29.

A fővárosban mindenféle egy huszárkapitány szenzációs eltűnéséről beszélnek, ki lakásadónájától több-féle ingóságot és készpénzt ellopva a főváros területéről ismeretlen helyre megszökött.

Pár évvel ezelőtt került fel a fővárosba Nagyszebenből Eich-ródi Maria Alfonz huszárkapitány. A 41 éves életerős, rendkívül csinos huszárkapitány egyike volt a fővárosi társas élet legkedveltebb alak-jainak. Alig volt úri ház, melynek aajtai megne nyíltak volna a fess katonatiszt előtt.

A legelőkelőbb családok leányainak udvarolt Eichradi kapitány úgy, hogy majd ezzel, majd más előkelő leánynyal való házasságát emlegették, mint befejezett ténny a fővárosi társas köreiből.

Két évvel ezelőtt azonban végét szakította a sok találgatásnak a huszárkapitány. Megházasodott. Mül-ler László dúsgazdag bécsi orágyá-ras csodaszép leányát Helenát vette feleségül.

Eichradi kapitány ekkor a Ferencz József-laktanyában tett szolgálatot a huszárságnál.

Egy ideig jól ment dolga. Ké-sőbb azonban az anyagi gondok olyan súlyosan nehezédtek vállaira, hogy fizetéséből a fiatalkori adós-ságokat nem tudta fedezni. Apósá-tól sem tudott pénzt apni úgy, hogy a kezelése alatt levő állami pénzekhez nyult. A bűnös manipu-lációk miatt hadbíróság elé akarták állítani, azonban, hogy existenciáját örökre tönkre ne tegyék, elfogadták nyugdíjaztatás iránti kérését.

Eichradi kapitány nyuga-lomba vonulva, feleségével együtt teljesen visszavonult a fővárosi tár-saságoktól, melynek mindketten számottevő tagjai voltak. Kis la-kást béreltek Budán egy Braun Mária nevű asszonynál. Egy ideig rendesen fizette a házbért, de az addig pontosan fizető huszárkapi-tány ujjabb és ujjabb haladékokt kért a bérhátralékok megfizetésére. A lakásadónót állandóan azzal hite-gette, hogy apósától pénzt kap s akkor megfizeti az adósságát. Az utolsó hónapokban aztán nemcsak hogy nem fizetett, de több alka-lommal kölcsönöket vett fel Eichradi kapitány a lakásadónótól.

Ma aztán nyomtalanul eltűnt feleségével együtt budai lakásáról. Megszökött. A szökéshez azonban pénzre volt szüksége s e célból feltörte lakásadónőjének záros szek-rényét és onnan pár száz korona készpénzt ellopott, azonkívül az elemelhető értékesebb ingóságokat is elvitte. A rendőrség megindította az eljárást a züllés útjára tévedt huszárkapitány és felesége kézre-kerítésére.

Németország és a háború.

Budapest, szept. 29.

Frankfurtból jelentik: Arra a híre vonatkozólag, mintha Német-ország a háború ügyében interven-cióra készülne, Bülow kancellár a „Frankfurter Zeitung” egy munka-társa előtt kijelentette, hogy Né-metországnak semmi oka sincs, ara, hogy a még hosszú időköz tartó hadviselésbe közbelépjen, mert arra nincsenek eszközeik sem.

Gyilkos aggastyán.

K. Félégháza, szept. 29.

Nemrégiben eltűnt Zsigor Jó-zsef nevű birtokos és schegysmer tudtak a nyomára akadni. E tün-tetéséért gyanuba vettek egy Papp Illés, 70 esztendőes csőszet, de ké-sőbb bizonyítékok hiányában szaba-don bocsátották. Tegnap megtalál-tát Zsigor hulláját, elásva a föld-jében. Papp Illés pedig megszökött ismeretlen helyre, úgy, hogy most már bizonyosnak látszik, hogy Zsi-gor halálában része van.

A japán—orosz háború.

— Legújabb hírek. —

Budapest, szept. 29.

Londonból jelentik: A japánok egyelőre befejezték Port-Artur 7 napig tartó heves ostromát ered-mény nélkül. Az oroszok vissza-szerelték majdnem valamennyi el-vesztett pozíciójukat, csupán három erő maradt a japánok birtó-kában.

Stössel aknai nagy pusztítást vittek véghez a japánok között.

Tokióban nagy az elégedetlen-ség a sikertelenség felett.

Egyik lap azt ajánlja a japán vezérnek, hogy kövessen el karaki-rit önmagán és följajánlja e célra a szerkesztőség kardját.

Az oroszok külföldben örvendő vadással védelmezték minden pontot ha szemtől szembe kerültek egymással; még paprikát is hasz-náltak a japánok harcoképtelenségé-nek fokozására.

Mukdennél azonban Kuropat-kin nem sokáig tudja feltartóztatni a japán sereget.

Érdekes, hogy a japánok tábo-rában egy csepp szeszes ital sincs, a katonák csupán újságolvasással szórakoznak.

Pekingből jelentik: Az oroszok kérték a japán vezéreket, hogy en-gedjék meg gyógyszernek Port-Arturba szállítását. A japánok e kérés teljesítését természetesen megtagadták.

A japánok minden pillanatban várják az orosz hajórajnak a kikö-tőből való kiörését. A cár aggodal-

maskodik a port-arthuri helyőrségért és a hajórajáért.

Gluppenberg tábornokot a mandzsuriai hadsereg II-ik fővezé-révé nevezte ki a cár. E kinevezés nagy feltűnést keltett, mert a fő-vezér a cárhoz intézett jelentésében mindig lesújtó bírálatban részesi-tette Kuropatkin hadműveleteit.

Az anyai szív.

Torda, szept. 29.

Jelentettük tegnap, hogy Illés Antal telekkönyvi díjnok öngyikos-ságot követett el és hulláját most találták meg a tordai hasadéokban. Édes anyja annyira szívére vette fia tragikus sorsát, hogy tegnap ecetsavat ivott és még az éjjel a tordai kórházban meg is halt.

Tüntetés az oroszok ellen.

Budapest, szept. 29.

St.-Louisból jelentik: Az itteni kiállítás orosz osztályán, a cár által kiállított műtárgyak szekré-nyeit ismeretlen tettesek összevissza rongálták.

A román király Bécsben.

Bécs, szept. 29.

A román király ma reggel Károly herceggel, a román trónörökös fiával, rövid tartózkodásra ideérkezett. A pályaudvaron a román követ a követségi személyzettel, valamint a király nevét viselő 6. gyalog-ezred parancsnokával várta.

Felolvasó szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉ R.

Szíves tudomásul.

Értesitem a mélyen tisztelt

— közönséget, hogy —

Lyceum-könyvnyomdám

áthelyeztem

Deák Ferencz-utca 12. sz. a. e célra épült

új helyiségbe.

Kérem megrendelőimet és a m. t. közönséget, hogy ez új helyiségben is aján-dékozzanak meg bizalmukkal, melyet ki-érdemelni a jövőben is legfőbb törekvé-sem leend.

Mély tisztelettel:

Gombos Ferencz,

nyomdatulajdonos.

Aláírási felhívás!

— Az —

Karolina országos kórház igazgatóságától.

Szám: 534—1904.

3570 3—3

ig.

Pályázati hirdetmény.

A Karolina országos kórházzal kapcsolatos egyetemi ideg- és elmegyógyászati klinikán elhalálozás folytán üresedésbe jött évi 1000 korona alapfizetés, az 1904. évi I. t.-cikk alapján megillető 400 korona személyi pótlék, 2 szoba, 1 konyha és kamrából álló természetbeni lakással javadalmazott

gépészi állásra
ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázótól megkívánatik:

I. tanult géplakatos legyen, hogy a gőzkazánoknál és gőztűtési vízvezetéknel előforduló javításokat képes legyen végezni.

II. a törvény szerinti előírt gép- és kazánkezelő vizsgával bírjon, s végre

III. az electrotechnikai tanfolyam bevégezését igazoló bizonyítvánnyal rendelkezzen, hogy a villanyvilágítás-, telefon- és villanycsengőknél előforduló kisebb javításokat önállóan legyen képes végezni.

Felhívtnak mindazon magyar honos polgárok, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy saját kezűleg irt, egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványukat, eredeti okmányokkal és fényképpel felszerelve, alóli igazgatóságához czímezve, 1904. évi október hó 15-én déli 11 óráig nyújtsák be, mert a később beadott, vagy nem kellően felszerelt folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

A kinevezés egy évi próbaszolgálatra szól, mely után a kinevezett, ha magát az állásra érdemesített, véglegesített fog.

Kolozsvárt, 1904. évi szeptember hó 24-én.

Dr. Engel Gábor,
igazgató.

Munka után edes a nyugalom! Az is kétségtelen, hogy az igazán edes nyugalom leginkább otthonunkban érhető el. Otthonunk zavarlatlan nyugalma tehát érdemes nagyobb anyagi áldozatot is hozni. Mégis csodálattal észleljük, hogy különösen Kolozsvárt egyes lakásokban polcsók, svábbogarak és egyéb utálatot gerjesztő fűtések ugyancsak megzavarják azt a nyugalmat, a nélkül, hogy annak gyökere és kiirtására gondolkodnának. Pedig csekély áldozattal gyökere kipusztítás remélhető, ha alulról készítesz szolgálatot igénybe vesszük. Számos elismerő levél bizonyítja, hogy egész lakásokat mindenféle fűtéstől gyökeresen mentesít.

KARFUNKEL J.
Kolozsvár, Ferencz József-út 40.

Sz.: 1269—1904.
vbló.

3574 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 1904. évi 6414. számú végzése következtében dr. Papp József ügyvéd által képviselt Kolozsvári Népbank részvény-társaság javára Oláh László és társai ellen 360 korona részvény-társaság javára Oláh László és társai ellen 18-án fogantatott kötelezést végrehajtás útján lefoglalt és 1007 koronára becsült következő ingóságok, egyúttal: bútorok és egyéb nyilvános árvevény eladásnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbíró 1904. évi VII. 788/2. számú végzése 48 kor. 6 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt, Papp-utca 4. sz. alatt, valamint a további alperesek lakásán leendő eszközölésére 1904. október hó 1-5-6 napjának d. e. 10 óráig határidőül kitűzték és abba a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében késpénzfizetés mellett a legutóbbi ígérőnek szükség esetén becsaron alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1904. évi szeptember hó 15. napján.

K. Csoma Imre,
kir. bír. végrehajtó.

Sz.: 4319—1904.
tkvi.

3574 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A Bánffy-hunyadi királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Albrecht Lajos végrehajtónak nagyszebesi gör. keleti egyház végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 312 korona tőke- és járulékal feibajtása céljából a Bánffy-hunyadi kir. járásbíró 1904. évi 125. számú tjkvben A. I. 1. 3—5. sz. 283. 284. 574. 579—582. 2386. 2387. hszám alatt felvett ingatlanokra 722 korona ezennel megállapított kiállítás árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi november hó 21-ik napjának délelőtti 10 órájkor Nagy-Sebes községbe a község házában megtartandó árverésen a megállapított kiállítás árán alul is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsírának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű bizonyítványt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.
Bánffy-Hunyadon, 1904. évi aug. 22-én.

Eladó

3571 3—3

egy személyre jól ellátott kerekesszerszámok örök áron.

Eladó

jutányos áron az öreg Kelemennél Komjatszegen egy kis csinos ház, külön konyhával, jól berendezett gyümölcsös és egy pár szarvasmarhára istállal, a Mikesi-utca 41-ik szám alatt.

Értekezhetni lehet a helyszínén az öreg Kelemennel. — Egy néhány kisebb és nagyobb kerék is kapható olcsó áron az öregnél.

Kiadó lakás!
Honvéd-utca
52. szám alatt
4 szoba, konyha, fürdőszoba, üveges verandával
Kiadó
A lakáshoz esetleg istálló is van!
Értekezhetni bármikor lehet ugyanott.

Külön szobát
keresek intelligens izraelita családnál teljes ellátással
október hó elsejére!
Ajánlatok „Tiszta 90” jelűre a kiadóhivatalba küldendők.

A híres és közkeletűségnek örvendő
K-IMPERI
Répáti savanyuvíz
mindig friss töltésben kapható minden fűszer-ke. eskedésben és vendéglőben.
Kizárólagos főraktár Kolozsvárt:
Veress Károly Dézma-utca 1. (Telefon 466.)

Biztos jövő
és nagy jövedelem!!
Keresünk több urat nagyszabású irodalmi vállalat propagálására. Súlyt helyezünk arra, hogy az illetőknek az egyes vármegyék területén személyes ismeretség révén összeköttetések legyenek.
Ajánlatok:
Lepage Sajos könyvkereskedésébe
Kolozsvár — sürgősen kéretnek.
3573 2—3

Páratlan a maga minőségében!
A világhírű erdélyi hegyaljai tisztán kezelet valódi és természetes
ÖTVÖS-BOROK!
ÖTVÖS DÁNIELNÉ bornagykereskedő pincéjéből
Kolozsvárt, Úvár, Bocskay-u. 1.
Ajánlja különlegességeit: Leányka, Asszu, édes, Asszu finom, Sauvignon, Samillon, Muskotály, Rizling, Som, Egri bikavér és Carbenet.
A Müncheni „Pshor” és I. „Pilseni” sörfőzdeknek erdélyrészi vezérképviselője.
A sörök október hó 10-én kerülnek forgalomba.
5341 4—100
Minden megbízást teljesít. — Nagyban eladásnál magas jutalék. — Üvegek kölcsön.
Bizományi raktárak:
Fuhrmann Károly fűszerkereskedő Wesselényi Miklós-utca 6. Telefon 429. — Adi László fűszerkereskedő Deák Ferencz-utca 17. Telefon 470. — Körösi Ákos fűszerkereskedő Tivoli és Deák Ferencz-utca sark. Telefon 432. — Kövendi Károly Kossuth Lajos-utca. Haller-ház. — Veress László Monostori-út 55. Telefon 401. — Bühm Konrad Jókai-utca 11. szám. Telefon 305. — Irimias Tivadar Arany János-tér 2. — Nyisztor Gergely Hunyadi-tér 6. — Balogh János Trefort-utca 20. — Bárdi Sándor Akácfa-utca 8. — Nyikora Anna Rudolf-út 64. — Kondász Dániel Mátyás király-tér 25.

Feltűnést keltő áruk!

Női cugos cipő 2.40	Női fűzős cipő fekete és színes 2.60	Női gombos cipő 2.75	Női fűzős cipő box-calf 3.50
Férfi cugos cipő borított és sima 2.50	Férfi hegyászó cipő 2.75	Férfi cugos vagy fűzős box vagy sevrak 4.—	Fekete női félcipő 1.80
Női félcipő színes 1.80	Női szűrke vitorlavász. félcipő 90 kp.	Férfi vitorlavász. szűrke félcipő 1.—	Női félcipő gummival 1.20
Fekete és színes fűzős cipők leánykák részére 1.80	Fekete és színes gombos cipők leánykák részére 2.—	Fekete és színes fűzős gomb. gyermekcipő 1 ftl és feljebb	Női szalon cipő lakk vagy zergebőr 1.30

Különlegesség:
„Goodyear Welt” American boots!

TURUL
cipőgyár r.-t., főraktára:
KOLOZSVÁRTT
Wesselényi Miklós-utca 6. sz. a.

SPECIALISTA sérvkötőkben!!
Keleti féle legújabb császári és királyi szab. sérvkötő pneumatikus gummi-pelottával, a legtekélyesebb a maga nemében! Nem csúszik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívül kitűnő fekvése által felülmul minden más gyártmányt

Ujdonság! Árak: Egyoldalú 12 korona. Kétoldalú 24 korona.

Cs. és kir. szab. Keleti-féle „Gummi-sérvkötő” szarvasbőr védővel és biztonsági övvel. Különösen gyenge és nyomást nem tűrhető egyéneknek kitűnő szolgálatot tesz, éjjeli használatra melegen ajánlható!

Árak: Egyoldalú 10 korona. Kétoldalú 20 korona

SÉRVKÖTŐK
valódi angol acél rugóval, egyszerű, de igen szolid és tartós kivitelben! — Árak 6—8—10 korona.

Testgyógyászati gyáramban teljes jótállás és legújanyosabb árak mellett készülnek továbbá:
Műlábak és műkezek amputáltak részére. 3253 12/*
Műfűzők és egyenestartók ferdenőttek részére.
Járó- és tángépek comb-, térd- és bokazület gyulladásánál stb.
Haskötők gyomorbaj, vándor vese, köldöksérv és lőghas ellen 7—24 kor-ig.
5—11 koronáig. Gummi-görce-sérharisnyák, 8—15 koronáig, heretartók 0.50—4 koronáig (Suspensor) stb.

Legújabb szerkezetű
Betegtoló kocsik és székek,
lábbadozók és rokkantak számára, elismert legjobb minőség, eredeti gyári árak mellett!

Ujdonság! Igen olcsó! Cs. és kir. szab. szagtalan higiénikus szobakészék (closet), légmentesen zárható fedéllel!

Uj Auto Vaginal Spray Uj a legbiztosabb és a legkényelmesebb női különlegesség.
Ára: korona 15.—

Klozet(papir-tartók, eredeti angol klozetpapiros, higiénikus köpöcsészék, irrigátorok, fecskendők, jégtömlők, inhaláló-gépek, pöcsapok (katheter), valamint a betegápoláshoz és betegkezeléshez való összes cikkei gyári rakara.

FONTOS ocséplőgép-tulajdonosok részére. **Mentőszekrények** első segélyhez, legújabb miniszteri előírás szerint

Gummi! Valódi francia óvszer-különlegességek eredeti párisi csomagolásban. Orvosilag ajánlva! Feltétlenül biztos és ártalmatlan! Árak: Gummi 2—12 kor. Hálólóg 6—12 k.-ig.

Női óvszerek! (Pessarium oclisium) Mensinga tanár új módszere szerint, több mint 100 szori használatra. Orvosi rendeleire adatik ki! Ára korona 3—5. — Bevezető készülék hozzá korona 3. — Női biztonsági szivacs ára tucatanként kor. 4—12.

Legújabb 1903/4. évi körülből 3000 díszes ábrát tartalmazó árjegyzéket titoktartás mellett küld ingyen és bérmentve:
K. ELETI J. műszer-gyáros Budapest. IV. Koronaherezeg-utca 17.
a főtitkarszolgálat Servita-rend zárda-palotában. Alapítástól: 1878. Gyár: Központi városház.

Figyelmeztetés! 13zen hirdetésre való hivatkozással, továbbá ezen hirdetés beküldésével 20 koronán felüli bevásárlásnál — Gummi-árunknál — 20%-nyi árkedvezményt nyújtok